

KOMUNA E SUHAREKËS
OPŠTINA SUVA REKA-MUNICIPALITY OF SUHAREKA

PLANI PËR PËRMIRËSIMIN E SHËRBIMEVE DREJTORINA E PRONËS DHE KADASTRIT

PRILL 2023

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Ovaj dokument je izrađen uz podršku američkog naroda kroz USAID-ovu aktivnost upravljanje imovinom. Sadržaj ovog dokumenta je odgovornost Tetra Tech/ARD i ne odražava nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Država.

UVOD

Uz podršku USAID-ove Aktivnosti upravljanje imovinom (AUI), opštini Suva Reka, odnosno (DIGK), izvršena je procena trenutnih procesa pružanja usluga, dokumentovano je potrebno vreme za pružanje usluga, procenjeni su ljudski i institucionalni kapaciteti za pristup i dosledno održavanje podataka prema modelu Kosovske katastarske agencije (KKA) i Katastarskog informacionog sistema za zemljište na Kosovu (KISZ), identifikovane su opcije u cilju automatizacije usluga i poboljšanja pristupa građana ovim uslugama, kao i analiziranje regulatornog okvira imovinskih prava, procedura i praksi, kako bi se identifikovale i dokumentovale neusklađenosti ili odstupanja *vis-a-vis* zakonodavstva na snazi, uključujući i žalbene procedure. Takođe, u okviru procene analizirano je da li postoji bilo kakvo diskriminatorско ponašanje koje može sprečiti žene da pristupe i dobiju efikasne i jednake katastarske usluge.

U cilju adresiranja svih nalaza iz ove procene, opština Suva Reka, uz podršku AUI-a, održala je dvodnevnu radionicu 12-13. aprila 2023. godine, uz šire učešće svih odeljenja opštine Suva Reka i predstavnika Kosovske katastarske agencije.

Radionica je održana u 3 (tri) tematske radne grupe: Grupa I - Geodezija i katastar, Grupa II - Zakonski deo i Grupa III - Rodna i socijalna inkluzija.

Plan poboljšanja pružanja usluga sadrži nalaze iz izveštaja o proceni i nudi konkretne preporuke za poboljšanje kvaliteta i povećanje efikasnosti u pružanju usluga od strane Direkcije za imovinu, geodeziju i katastar. Ovaj dokument detaljno opisuje radnje za sprovođenje preporuka, identifikujući sve radnje koje se moraju preduzeti, odgovorne organe, uticaj na budžet, rokove kao i rizike i izazove koji bi uticali na postizanje ciljeva koji su predviđeni planom.

AUI će nastaviti da pomaže opštini Suva Reka kako bi preporuke ovog plana bile konkretizovane konkretnim akcijama, i istovremeno, ovaj plan će biti nadgledan i izveštavaće se o nivou njegove implementacije od strane DIKG Suva Reka, Komiteta za dobre prakse i Foruma za transparentnost imovine.

SKRAĆENICE

ARR	Agencija za rodnu ravnopravnost
KKA	Kosovska katastarska agencija
ACR	Agencija za civilnu registraciju
VK	Vlada Kosova
SO	Skupština Opštine
ZK	Zakon o katastru
ZKN	Nacrt zakona o katastru nepokretnosti
ZOAP	Zakon o opštoj administrativnoj proceduri
ZORPN	Zakon o osnivanju registra prava nad nepokretnom imovinom
MŽSPPI	Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture
PGA	Aktivnost Upravljanja Imovinom
RPN	Registar prava nad nepokretnom imovinom
KISZK	Katastarski informacioni sistem za zemljište na Kosovu
ISO	Intranet sistem Opštine
KJI	Kancelarija za javno informisanje
OKK	Opštinska katastarska kancelarija
KP	Kancelarija Premijera

PLAN ZA POBOLJŠANJE PRUŽANJA KATASTARSKIH USLUGA – OPŠTINA SUVA REKA

DEO KATASTRA I GEODEZIJE

Br.	NALAZI	Br.	PREPORUKE	RADNJE KOJE TREBA PREDUZETI	NADLEŽAN ORGAN	BUDŽETSKI UTICAJ (EUR)	VREMENSKI ROK	RIZICI I IZAZOVI
1	Poboljšanje toka rada u prijemnoj kancelariji (šalter)	1.1	Povećanje broja osoblja (+2 službenika) u prijemnoj kancelariji	Zahtev direktora za imovinu i katastar (DIK) kancelariji za osoblje i kancelariji gradonačelnika	Direkcija za imovinu i katastar, Kancečarija za osoblje, Kancelarija Gradonačelnika	390 x 2 = 780 evra mesečno	Zahtev u toku meseca maja 2023. godine od Direkcije za imovinu i katastar	Predugo vreme za ispunjenje zahteva
							Realizacija zahteva, (1) godinu dana nakon usvajanja zahteva od strane kancelarije za osoblje	Dodatni troškovi za Opštinu i nemogućnost plaćanja plata
								Nemogućnost usvajanja zahteva u Ministarstvu finansija za dodanto osoblje
2	Nedostatak radne površine u radnoj kancelariji	2.1	Povećanje radnog prostora kao aneks sadašnje kancelarije	Zahtev direktora za imovinu i katastar Direkciji administracije i kabinetu gradonačelnika	Direkcija za imovinu i katastar, Direkcija za administraciju i Kancelarija gradonačelnika	Otprilike 40.000 evra	Zahtev tokom meseca juna 2023. godine od Direkcije za imovinu i katastar	Dodatni troškovi za Opštinu i nemogućnost pokrivanja troškova
		2.2	Novi objekat Opštine	Zahtev gradonačelnika Vladi	Gradonačelnik	Iz prethodnog nacrta predloga vrednost je oko 3 miliona	Zahtev treba da bude realizovan 2023. godine, a izgradnja traje 3 godine	Neusvajanje zahteva i nenalaženje sredstava za finansiranje projekta

3	Nedostatak ljudskih resursa	3.1	Dodatno osoblje od 5 (pet) službenika: • 2 geodeta, • 2 pravnik i • 1 operator.	Zahtev direktora za imovinu i katastar (DIK) kancelariji za osoblje i kancelariji gradonačelnika	Direkcija za imovinu i katastar, Kancelarija za osoblje, Kancelarija gradonačelnika	390 evra x 5 = 1950 evra mesečno	maj 2023.	Neusvajanje zahteva i neuspeh procesa nabavke
				Obuka novog osoblja	KKA	Nema budžetskih implikacija	15 dana nakon zahteva od DIK-a	Nisu predviđeni rizici
		3.2	Formiranje Žalbene komisije	Zahtev direktora DIK-a gradonačelniku	Kancelarija gradonačelnika	Nema budžetskih implikacija	Zahtev DIK-a tokom juna 2023.	Nisu predviđeni rizici
		3.3	Ako ne uspe opcija 3.1, onda odobriti zahtev u okviru reorganizacije opštinskog osoblja	Zahtev direktora za imovinu i katastar (DIK) upućen kancelariji za osoblje, Direkciji za administraciju i kancelariji gradonačelnika	Direkcija za imovinu i katastar, Direkcija za administraciju, Kancelarija za osoblje i Kancelarija gradonačelnika	Nema budžetskih implikacija pošto je osoblje premešteno iz drugih odeljenja opštine	septembar 2023.	Neusvajanje zahteva
				Obuka novog osoblja	KKA	Nema budžetskih implikacija	15. dana nakon zahteva OKK	Nisu predviđeni rizici
4	Nedostatak tehnoloških resursa	4.1	Obezbediti 2 (dva) štampača i 3 (tri) skenera visokog učinka, za brzo i kvalitetno skeniranje predmeta.	Zahtev direktora za imovinu i katastar (DIK) Kancelariji za nabavke	DIK i Kancelarija za nabavke	1. Skener: Tri (3) x 3500 = 10500 2. Štampač: Dva (2) x 1000 = 2000	septembar 2023.	Neusvajanje budžeta i problemi sa administrativnim procedurama nabavki
		4.2	Obezbediti 2 laptopa	Zahtev direktora za imovinu i katastar (DIK) Kancelariji za nabavke	DIK i Kancelarija za nabavke	Dva (2) laptopa x 800 = 1600	septembar 2023.	Neusvajanje budžeta i problemi sa administrativnim procedurama nabavki

5	Za određene predmete kašnjenje do 1 meseca	5.1	Broj službenika je dovoljan da svaki službenik bude odgovoran u skladu sa svojom ulogom u katastarskom informacionom sistemu za zemljište na Kosovu (KISZK);	Povećati broj osoblja tako da jedan službenik ne obavlja dve ili tri uloge u KISZK-u, već da ide po principu jedan službenik jedna uloga u KISZK-u	Direkcija za imovinu i katastar, Kancelarija za osoblje i Kancelarija gradonačelnika	Postoje budžetske implikacije, pošto će oko 5 službenika morati da se zaposli, prema tački 3.1.	Zahtev u maju 2023.	Neusvajanje zahteva i neuspeh procesa nabavke
---	--	-----	--	--	--	---	---------------------	---

ZAKONSKI DEO							
Br.	NALAZ	PREPORUKE	RADNJE KOJE TREBA PREDUZETI	NADLEŽNI ORGAN	BUDŽETSKI UTICAJ (EVR)	VREMENSKI ROKOVI	RIZICI I IZAZOVI
1	U okviru Opštine ne postoji mehanizam za pregled odluka OKK-a o odbijanju zahteva za registraciju imovinskih prava u KISZK.	U slučajevima zahteva za pregled odluke OKK, direktor OKK treba da se pobrine da lice odgovorno za tretiranje ovih zahteva nije isti službenik koji je odbio zahtev za početnu registraciju, kako bi se izbegao sukob interesa i obezbedila pravična odluka za fizička i pravna lica. Zbog činjenice da to trenutno nije moguće jer je angažovan samo jedan pravnik, preporučuje se budžet za 2024. godinu za zapošljavanje 2 dodatna službenika (pravnika) u DPIKU.	Planirati budžet za 2024. i za 2 dodatna službenika (pravnika) u DPIKU Razviti procedure zapošljavanja u skladu sa važećim zakonima. Obuka novih službenika o procedurama za razmatranje zahteva za pregled odluka DPIKU	DPIKU, Kancelarija za osoblje	13.860 evra godišnje	Tokom 2023. godine Početak 2024. godine Službenici će se obučavati do 29. maja 2024. godine	Neusvajanje budžeta za 2 dodatna službenika ili neuspeh u proceduri zapošljavanja novog osoblja

2	Rokovi su jasno utvrđeni odredbama ZK i ZRPNS (ukupno do 120 dana). Evidentirano je prekoračenje rokova utvrđenih u ZK i ZRPNS	Opština mora da se pridržava zakonskim rokovima utvrđenim u ZK i ZRPNS.	Planirati budžet za 2024. za 2 dodatna službenika (pravnik) u DPIKU	DPIKU, DOA i Kancelarija za osoblje	13.860 evra godišnje	maj 2023.	Drafti i LKPP-së do të reduktonte afatin kohor për përfundimin e procesit të regjistrimit, duke përfshirë ankimimin, nga 120 në 75 ditë.
			Razviti procedure zapošljavanja u skladu sa zakonima na snazi	DPIKU, DOA Kancelarija za osoblje	13.860 evra godišnje	maj 2023.	Ako ne bude odobreno dodatno osoblje
			Obuka novih službenika o katastarskom pravu	DPIKU i KKA	Nema budžetskih implikacija	Obuke će se održati do 29. maja 2024.	Ukoliko se zahtev za dodatna sredstva ne odobri
			Posebni (odvojeni) prostori za pravnike koji rade u DPIKU sa zahtevima za registraciju imovinskih prava	DPIKU	Ostaje da se potvrdi		Ukoliko Opština ne izdvoji sredstva
3	ZRPNS propisuje da svaka OKK održava javnu oglasnu tablu na kojoj se postavljaju obaveštenja o zahtevima za registraciju najmanje pet radnih dana pre donošenja odluke kojom se dozvoljava registracija. Obaveštenje mora da sadrži: adresu nepokretnosti, a po mogućnosti i broj katastarske parcele; podatke o licu sa koga se prenosi pravo svojine; podatke o licu koje registracijom stiče pravo nad imovinom; pravo na registraciju; i datum do kojeg svaka zainteresovana strana može podneti prigovor OKK-u OKK u nekim slučajevima ne postavlja ovo obaveštenje na javnu oglasnu tablu, u skladu sa zakonom.	OKK treba da održava javnu oglasnu tablu i postavljati obaveštenja o zahtevima za registraciju najmanje pet radnih dana pre donošenja odluke kojom se dozvoljava registracija.	Postavljanje plakata na unapred određeno mesto za javnu objavu, u trenutku štampanja iz sistema KISZK i KKA.	Pravnik/Sektor katastra	Nema	Sve vreme	Nacrt ZKNS-a ne zahteva objavljivanje obaveštenja kao što je trenutno predviđeno ZRPNS.

4	<p>Članom 5 Ustava Republike Kosovo propisano je da službeni jezici u Republici Kosovo uključuju albanski jezik i srpski jezik i svaki ima jednak status. Član 7. Zakona o upotrebi jezika obavezuje opštinske institucije da vode javne registre i izdaju službena dokumenta na svim službenim jezicima. OKK u većini slučajeva izdaje obaveštenja i odluke samo na albanskom jeziku.</p>	<p>Opština treba da se pridržava odredbama zakona i da objavljuje obaveštenja ne samo na albanskom već i na srpskom jeziku.</p>	<p>Budžetiranje jednog službenika za prevođenje na srpskohrvatskom jeziku</p>	<p>Direktor DPIKU, Direktor DOA</p>	<p>6.930 evra godišnje</p>	<p>januar 2024.</p>	<p>U slučaju da pozicija ne bude budžetirana, ili ako procedura zapošljavanja ne uspe</p>
5	<p>Od 2024. godine, svi direktori direkcija treba da izveštavaju o svom jednogodišnjem radu Skupštini opštine</p>	<p>Izveštavati o uspesima i izazovima OKK i izveštavati o opštinskoj imovini koja je data na korišćenje fizičkim i pravnim licima.</p>	<p>Tokom izveštavanja OKK-a Skupštini opštine, istaći uspehe ali i izazove i potrebe OKK-a da poboljša usluge u skladu sa Planom unapređenja usluga.</p>	<p>Direktor OKK-a</p>	<p>Nema</p>	<p>Tokom izveštajnog perioda, počev od 2024.</p>	<p>Nema</p>
6	<p>Zahtev javnog beležnika strankama u imovinskim transakcijama za dokument iz opštine (za koji se plaća tarifa) kojim se potvrđuje da opština neće ostvariti pravo preče kupovine nad imovinom, najčešće na gradskom građevinskom zemljištu, iako Zakon bivše Jugoslavija br. 14/80 o građevinskom zemljištu, izmenjen Zakonom br. 42/86 još nije stavljen van snage novim zakonima, Zakon o imovini i drugim stvarnim pravima ne predviđa takav dokument za imovinske transakcije.</p>	<p>Opština ne bi trebalo da izda takav dokument strankama</p>	<p>Pravna kancelarija gradonačelnika treba da bude koordinirana sa Imovinsko-pravnim sektorom koji će tretirati ovo pitanje, a nakon izrade zajedničkog pravnog mišljenja zabraniti praksu izdavanja ovakvog dokumenta od strane opštine.</p>	<p>Pravna kancelarija gradonačelnika i imovinsko-pravni sektor</p>	<p>Nema</p>	<p>Tokom 2023. godine</p>	<p>Nema</p>
7	<p>Rad sa strankama trenutno u DPIKU počinje od 08:00 i završava se završetkom rasporeda u 16:00, što predstavlja opterećenje u radu sa strankama i nema vremena za razmatranje predmeta koji su za pregled</p>	<p>Preporučuje se da se rad sa strankama odredi određenim rasporedom, po mogućstvu od 8:00 do 12:00 časova, kako bi osoblje DPIKU-a imalo mogućnost i razumno vreme za meritorno i adekvatno razmatranje svakog pojedinačnog zahteva.</p>	<p>Direktor DPIKU da donese odluku i objavi oglas u delu odgovarajuće tabele za saopštenja, o radnom vremenu koje je određeno za rad sa strankama.</p>	<p>Direktor DPIKU</p>	<p>Nema</p>	<p>jun 2023.</p>	<p>Ukoliko se odluči da se rad sa strankama ne smanji/Nepriлагоđavanje stranaka novom rasporedu</p>

RODNA I SOCIJALNA INKLUZIJA

Br.	NALAZI	PREPORUKE	RADNJE KOJE TREBA PREDUZETI	NADLEŽNI ORGAN	BUDŽETSKI UTICAJ (EVR)	VREMENSKI ROKOVI	RIZICI I IZAZOVI
1	<p>Sprovođenje zaštitnih mera predviđenih Zakonom o nasljeđivanju i Zakonom o vanparničnom postupku osnažilo bi žene u ostavinskim postupcima i procesima.</p> <p>Smrtovnica je pravni dokument koji identifikuje potencijalne naslednike i neophodan je za zakonito pokretanje ostavinskog postupka.</p>	<p>Kancelarije za civilno stanje da sprovede odredbe Zakona o nasljeđivanju i Zakona o vanparničnom postupku prilikom izdavanja smrtovnica po službenoj dužnosti i da eliminišu moguće isključenje žena iz nasleđa zbog neprijavlivanja nasleđa, kroz program civilnog statusa koje treba da ima porodično stablo</p>	<p>Obuka službenika civilnog statusa za izdavanje smrtovnice i porodičnog stabla.</p> <p>Periodična kampanja podizanja svesti građana o načinu dobijanja smrtovnice.</p>	<p>Direkcija za administraciju, Kancelarija za civilno stanje</p>	<p>Obuke imaju uticaj na budžet. Da počne od druge polovine 2023.</p>	<p>Druga polovina 2023. pa nadalje</p>	<p>Identifikacija i zapošljavanje trenera. Nedostatak budžeta.</p>
2	<p>Administrativno uputstvo (VRK) 03/2016 o posebnim merama za registraciju zajedničke imovine na ime oba supružnika, izmenjeno i dopunjeno AU (VRK) 04/2017, je derivat privremenih afirmativnih mera utvrđenih Zakonom o ravnopravnosti polova. Razmotriti druge afirmativne mere za povećanje registracije imovine na ime oba supružnika, kao npr. mogućnost oslobađanja od poreza na imovinu na period od 3 godine kada je imovina registrovana na ime oba supružnika.</p>	<p>Opremanje i finansiranje opštinskih službenika za rodna pitanja da obezbede obuku/informativne radionice u ruralnim zonama o pravima na registraciju zajedničke imovine na ime dva supružnika. Odluka Skupštine opštine o afirmativnoj meri.</p>	<p>Pokrenut je postupak za donošenje odluke. Preliminarni konsultativni sastanci sa MALS i MEF. Glasanje u Skupštini opštine tokom 16 Dana aktivizma.</p> <p>Informativna kampanja o odluci nakon njenog usvajanja.</p>	<p>Skupština Opštine</p>	<p>Nema budžetskih implikacija za donošenje odluke. Budžet koji opština izdvaja, i od NVO-a kao i od podržanih/ili međunarodnih organizacija za informativnu kampanju.</p>	<p>Prva polovina 2023. do novembra 2023. godine donošenje odluke. Kampanja podizanja svesti i sprovođenje odluke počinje od januara 2024. godine.</p>	<p>Smanjenje budžeta opštine od sprovođenja ove odluke. Nespremnost MEF-a i MALS-a da podrže ovu odluku.</p>

3	Moraju se izraditi mere i preduzeti posebne akcije za podršku ženama za održiv ekonomski razvoj na opštinskom nivou.	Formiranje stalnog opštinskog fonda za pomoć ženama u biznisu, posebno ženama koje započinju nove biznise.	Svake kalendarske godine, da SO usvoji opštinski fond kao sastavni deo godišnjeg planiranja budžeta.	Skupština Opštine, Direkcija za finansije i Direkcija za poljoprivredu.	Budžetske implikacije na godišnjem nivou, počevši od 2024. godine, u vrednosti od najmanje 50.000 evra.	Svake kalendarske godine, počevši od 2024.	Nedostatak budžeta
		Stvoriti mogućnosti za male grantove za kupovinu opreme za proizvodnju i preradu, takođe u oblasti poljoprivrede: subvencionisanje stokom ili opremom za žene u poljoprivredi ili poljoprivrednim zadrugama.	Direkcija za poljoprivredu da preduzme mere za dodelu godišnjih grantova. U najavi poziva za podnošenje zahteva za subvencije, da se uvrsti kao prioritet.				
		Izvršiti proritizaciju podnosilaca zahteva koji su registrovali imovinu na ime dva supružnika prilikom dodele subvencija u različitim oblastima u opštini..					
4	Angažovanje za ukidanje društvenih normi i rodnih stereotipa. Takođe, potrebno je da podstaknemo društvenu debatu od strane civilnog društva i kancelarija za rodnu ravnopravnost i ljudska prava, uključujući direktore i predstavnike raznih opštinskih kancelarija, kao i odbornike, da informišu žene o negativnim pravnim i socijalnim posledicama odricanja od nasleđa i o značaju registracije imovine na ime oba supružnika. Potrebne su sveobuhvatne kampanje za podizanje svesti žena o njihovim imovinskim pravima.	Podizanje kapaciteta za opštinske službenike, javne beležnike i sudske službenike	Obezbediti obuku za opštinske službenike o rodnim pitanjima, lokalne javne beležnike i sudske službenike o zakonima Kosova u vezi sa procesima nasleđivanja.	Kancelarija za zajednice, Kancelarija za rodnu ravnopravnost	Budžet izdvojen za obuku. Budžeti za kampanju podizanja svesti (leci, baneri, upitnici, lokalni radio, itd).	Krenuti početkom 2024. godine. Stalna aktivnost.	Nedostatak budžeta. Oklevanje žena iz zajednica Roma, Egipćana i Aškalijskih da učestvuju u aktivnostima.
		Obezbediti dovoljne resurse službenicima za rodnu ravnopravnost i drugim opštinskim službenicima da preduzmu kampanje podizanja svesti, sa posebnim naglaskom na ruralna područja.	Organizovati kampanje podizanja svesti za žene (i muškarce) uopšte, a posebno za žene iz Romskih, Aškalijskih i Egipćanskih zajednica u saradnji sa odgovarajućim nevladinim organizacijama.				
		Sprovesti procenu potreba u vezi sa trenutnim zabrinutostima žena iz Romskih, Aškalijskih i Egipćanskih zajednica u vezi sa imovinskim pravima.					
		Informacije o zakonima na snazi i afirmativnim merama za žene i druge ugrožene grupe, uključujući muškarce i žene.					

5	Osobe sa posebnim potrebama imaju vrlo osnovno znanje o zakonodavnom okviru o imovinskim pravima. Osobe sa posebnim potrebama nemaju nikakvo znanje o procedurama i procesima registracije imovine. Ugrožene grupe nemaju pristup objektu i informacije o imovinskim uslugama.	Izraditi infrastrukturu za osobe sa posebnim potrebama za pristup opštinskim institucijama.	Opština da se anagažuje da obezbedi opremu (računar sa Brajevim pismom), prevodioca za znakovni jezik, trake za hodaње za osobe sa oštećenim vidom, obezbeđivanje fizičkog pristupa za osobe u kolicima.	Jedinica za ljudska prava u saradnji sa predstavničkim udruženjima kategorija sa posebnim potrebama.	Budžet za radionice i kampanje podizanja svesti. Opštinski budžeti i/ili od donatora za opremu za osobe sa posebnim potrebama kao i za uređenje infrastrukture. Potencijalni dodatni troškovi za pružanje jezičkih usluga tumača.	Od početka 2024. pa nadalje.	Nedostatak budžeta i nemogućnost obezbeđivanja sredstava, odgovarajuće opreme.
		Podići svest o značaju registracije imovine na ime dva supružnika i procedure nasleđivanja za ove kategorije.	Organizovati kampanje podizanja svesti o značaju registracije imovine na ime dva supružnika i o procesima nasleđivanja.				
			Organizacija radionica sa predstavnicima NVO iz oblasti posebnih potreba kako bi se tačno identifikovale potrebe i problemi sa kojima se ova kategorija suočava.				